

**MERCATOR
SAPIENS
STIMULUS**

MERCATOR SAPIENS STIMULUS 2026

Haarlem, 18 augustus 2025

Aan: Leden van de KHMW en rectoren van de Nederlandse universiteiten

Sinds 2024 stelt de Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen jaarlijks een bijdrage van 1 miljoen euro voor wetenschappelijk onderzoek beschikbaar. Deze stimulus is mogelijk gemaakt door de Stichting Hartwig Foundation.

De Mercator Sapiens Stimulus is bedoeld voor een onderzoeker om een intrigerende en belangrijke wetenschappelijke vraag te onderzoeken. De Stimulus richt zich op talentvolle, mid-career, in Nederland werkzame onderzoekers, met een vaste aanstelling aan een Nederlandse universiteit of onderzoeksinstituut, die getoond hebben innovatief en grensverleggend onderzoek te doen, bijvoorbeeld leden van de verschillende universitaire Jonge Akademies.

De Stimulus wordt afwisselend toegekend aan een onderzoeker in de bèta-/medische of alfa-/gammawetenschappen. In 2026 is de Stimulus bestemd voor een onderzoeker in de alfa-/gammawetenschappen. Bepalend is het vakgebied waarop de genomineerde werkzaam is c.q. de faculteit of het instituut waar iemand werkzaam is. Aanvragen die inhoudelijk disciplinaire grenzen overschrijden zijn van harte welkom.

Voordrachten kunnen worden ingediend door wetenschappelijke en maatschappelijke leden van de KHMW en door de rectoren van de Nederlandse universiteiten. Voor rectoren geldt een maximum van vijf voordrachten. Het is niet wenselijk om de genomineerde te betrekken bij de nominatie. Eerder genomineerde kandidaten kunnen opnieuw worden genomineerd.

Voordrachten omvatten een (link naar een) CV van de kandidaat, met daarbij een toelichting/motivatie van max. 500 woorden waarom de voorgedragene voor de Stimulus in aanmerking komt.

Voordrachten kunnen zowel in het Engels als in het Nederlands worden ingediend.

Voordrachten kunnen tot en met 30 september 2025 worden ingediend, uitsluitend per mail, via secretaris@khw.nl, gericht aan prof. dr. W.B. (Wim) Drees, secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen KHMW.

De voordrachten zullen worden beoordeeld door een jury, onder voorzitterschap van prof. dr. L.J. (Louise) Gunning-Schepers en vicevoorzitterschap van prof. dr. A.H.G. (Alexander) Rinnooy Kan, voormalig voorzitters van de KHMW en met als leden:

Prof. dr. I. (Ineke) Sluiter, vml. president KNAW
Prof. dr. C.C.A.M. (Stan) Gielen, vml. voorzitter raad van bestuur NWO
Prof. dr. J.A. (André) Knottnerus, vml. voorzitter WRR

De jury stelt uit de binnengekomen voordrachten een shortlist vast. Aan de kandidaten op de shortlist kan eind 2025 om nadere informatie over hun onderzoek worden gevraagd, en kan tevens worden gevraagd om hun voorstel mondeling toe te lichten. Hierna wordt de winnaar bepaald.

MERCATOR SAPIENS STIMULUS

De Stimulus wordt uitgereikt op 12 februari 2026, tijdens een feestelijke bijeenkomst in het Hodshonhuis, waar de winnaar haar/zijn onderzoeksvraag presenteert.

De winnaar maakt een bestedingsplan, waarop de gelden kunnen worden toegekend. Met de winnaar en de universiteit wordt besproken hoe de besteding van de gelden zal worden verantwoord.

Website van de KHMW: <https://khw.nl/mercator-sapiens-stimulus/>

Vragen? Neemt u dan contact op met het secretariaat van de KHMW, via secretaris@khw.nl

De Mercator Sapiens Stimulus is vernoemd naar de inaugurele rede 'Mercator Sapiens' die Caspar Barlaeus in 1632 bij de opening van de voorloper van de Universiteit van Amsterdam hield. Mercator Sapiens, de wijze koopman die het belang van kennis en van ethisch handelen onderkent, en ondernemerschap, cultuur en wetenschap in zich verenigt. Geen beter boegbeeld voor een stichting die jaarlijks een private donatie kan inzetten voor de ondersteuning van een briljante mid-career wetenschapper. Een stimulus van één miljoen euro om die ene vraag te onderzoeken die de basis is voor zijn of haar passie voor de wetenschap.

In 2025 werd de Mercator Sapiens Stimulus toegekend aan prof. dr. M (Meta) Roestenberg, hoogleraar Vaccinologie aan de Universiteit Leiden en internist-infectioloog in het LUMC, en in 2024 aan prof. dr. M.E. (Mariska) Kret, hoogleraar Cognitieve Psychologie aan de Universiteit Leiden.